

Het gebruik van Cirkels als hulpmiddel bij het holistische perspectief

Door Marja de Vries, 29 augustus 2022

Als ons leven in lijn is met de universele wetmatigheden, functioneert het optimaal, komt het overeen met wie we in essentie zijn, is het in balans en harmonie met het grotere geheel en draagt het bij aan het welzijn van alle mensen en al het leven. 'Samenlevingen in Balans' is de term waarmee ik verwijs naar samenlevingen waarvoor geldt dat inzicht in de werking van de universele wetmatigheden een inherent onderdeel is van alle aspecten van de cultuur

In dit artikel

We kunnen de Noord Amerikaanse inheemse gewoonte om een holistische benadering inzichtelijk te maken met behulp van een Cirkel op veel verschillende manieren in ons voordeel gebruiken. Bijvoorbeeld voor holistisch leren en inzicht in de complexiteit van het Leven. In dit artikel beschrijf ik hoe het gebruik van Cirkels voor inzicht in de complexiteit van het leven duizenden jaren geleden is ontdekt door de Zero Chiefs in Midden Amerika. Er zijn vele verschillende samenhangende Cirkels, die niet alleen het bestaan van een aantal universele wetten onthullen maar zo onthullen ook wie wij als mens in essentie zijn. Noord Amerikaanse inheemse culturen hebben de Cirkels van het Leven duizenden jaren lang gebruikt als culturele organisatie principes bij het vormgeven van hun gemeenschappen. We kunnen met al deze inzichten ons voordeel doen bij het opnieuw vormgeven van egalitaire organisatie.

De Cirkel van Leven en Leren

Bij vormen van leren en onderwijs die meer in lijn zijn met wie we in essentie zijn kunnen we ons onder andere laten inspireren door de inheemse kennis over holistisch leren en onderwijs. Een belangrijk aspect daarbij is het inzicht van vele Noord Amerikaanse inheemse volken dat het Leven en alle complexe aspecten van het Leven inzichtelijk gemaakt kunnen worden met behulp van een Cirkel. In het boek *'The Great Hoop of Life, A traditional Medicine Wheel for Enabling Learning and for Gathering Wisdom'* (2000) beschrijft wisdomkeeper Paula Underwood (1932-2000), die de traditionele wijsheid van de Irokezen van haar vader heeft overgedragen gekregen, hoe de Cirkel (het Medicijn Wiel) op vele verschillende manieren bij leren gebruikt kan worden. Wat hierbij essentieel is, is dat het gebruik van de Cirkel zo een manier kan zijn om lineair denken te combineren met een holistisch perspectief. Of in de woorden van Paula Underwood, "Deze Grote Cirkel van Leven en Leren biedt ons de kans om Volgorde te integreren met Heelheid. Lineair denken is prima. Het selecteert het Pad. En toch ontkent het maar al te vaak de Heelheid, het Bos waarbinnen het Pad wordt gevolgd. (...) Deze Grote Cirkel maakt het mogelijk voor ons om een logisch, lineair Pad te gaan... terwijl het ons voortdurend herinnert aan de Heelheid, die onze uiteindelijke data base moet zijn."

Leren met behulp van deze Grote Cirkel van het Leven

Er bestaan vele verschillende vormen van de Cirkel van het Leven, waarbij, zo legt ze uit, de Cirkel

zelf – als een fractal - steeds een bepaald geheel vertegenwoordigt, bv. het geheel van een cel in ons lichaam, het geheel van ons hart, het geheel van ons volledig zelf, of dat van onze gemeenschap, ons land, de wereld, of zelfs het geheel van het universum. Zo kan de Cirkel ook gebruikt worden als een weergave van iedere groep, organisatie en school. Binnen de Cirkel worden aan de 4 windrichtingen, Noord, Oost, Zuid en West bepaalde kwaliteiten toegekend. Zo vertegenwoordigt het Noorden Wijsheid, het Oosten Inspiratie, het Zuiden Groei en het Westen Introspectie. Door de Cirkel te doorlopen volgen we als het ware het proces van leren: we volgen een effectief logisch proces van het Noorden, via het Oosten, Zuiden en Westen opnieuw naar het Noorden, terwijl we voortdurend het Geheel, het Centrum en de Cirkel zelf daarbij in ogenschouw houden. Leren met behulp van deze Grote Cirkel van Leven maakt het mogelijk dat kennis wordt opgenomen als Heelheid. Het is de cirkel die dat wat we leren in een groter perspectief plaatst en er voor zorgt dat het verbonden blijft bij iedere stap die we nemen. “Het is een pad naar toegenomen Wijsheid.”

Het doorlopen van de Grote Cirkel

Paula Underwood beschrijft dit leerproces zo: Wanneer in het Noorden op basis van de wijsheid die we hebben een vraag ontstaat die voorbij onze persoonlijke wijsheid gaat, gaan we op zoek om de juiste vraag te vinden. Dat brengt ons bij het Oosten, Inspiratie, wat onze bereidheid vraagt om nieuwe mogelijkheden te onderzoeken en dat Paula Underwood beschrijft als de actie om bereid te zijn om van het universum iedere informatie te accepteren die er mogelijk is. Wanneer we die ontvangen Inspiratie kunnen begrijpen en er woorden voor vinden zodat we dat inzicht kunnen communiceren komen we bij het Zuiden, Groei als het toestaan van verandering. Nadat het nieuwe idee eerst is getest kan het achtereenvolgens naar de gemeenschap gebracht worden en kan gekeken worden welke invloed het nieuwe idee heeft op ieder individu binnen de context van die gemeenschap. “In mijn traditie wordt een gemeenschap beschouwt als wijs, wanneer het maximum mogelijk leren, groei en ontwikkeling van alle individuen binnen die gemeenschap toestaat,” schrijft ze en “Dat individu wordt beschouwt als wijs, die bijdraagt aan zijn of haar gemeenschap.” Op deze manier ondersteunen individualiteit en gemeenschap elkaar.

Introspectie en naar verruimde Wijsheid

Dan komen we in het Westen, Introspectie, waar we leren van onze ervaring en “Wijsheid ontstaat door toe te staan dat het resultaat is wat het is,” schrijft Paula Underwood. Wat hiervoor nodig is, is om alles op te merken dat bij dit nieuwe idee niet goed of makkelijk samengaat met het geheel. Dus dat wat een conflict oplevert wanneer we ons afvragen hoe we dit nieuwe idee werkelijk in de praktijk kunnen brengen, want mogelijk zijn er mensen binnen de gemeenschap die zich daar niet in kunnen vinden. En dat brengt ons in het Noord-Westen wat volgens Paula Underwood precies de plek is waar er nieuwe energie de Cirkel binnenstroomt. “Het is het invouwen van nieuwheid, het effectief invouwen van verschillen dat de energie toevoegt. (...) Deze nieuwe energie komt voort uit nieuwe ideeën, alle vormen van verschillen en alle conflicten”. Dus zegt ze, verwelkom de verschillen en geef die op een wijze manier een plek binnen het geheel. Op die manier worden conflicten getransformeerd tot vrede en dat brengt ons weer terug bij het Noorden, waar we verruimde wijsheid kunnen oogsten. Dit is een voorbeeld van het gebruik van het cyclische leerproces dat ontworpen is om geestelijke gezondheid op te bouwen.

Het gebruik van de Cirkel

Terwijl de Cirkel gebruikt kan worden bij holistisch leren, waarbij de Cirkel lineair en holistisch leren met elkaar integreert, is de Cirkel tijdens de gehele geschiedenis en bij vele culturen wereldwijd gebruikt als symbool voor het Geheel van het Leven. Dat is terug te vinden bij verschillende culturen, maar het meest bekend van de Noord Amerikaanse inheemse volken. De visie van Inheems Amerikaanse samenlevingen gaat altijd uit van het Geheel. Dit Geheel, dat alles omvat en dus niets buitensluit, wordt beschreven als een Cirkel waarbinnen alles een plek heeft.

De Cirkel als symbool voor het Geheel van het Leven

John G. Neihardt citeert in zijn boek *Black Elk Speaks* (1961/1979) de inmiddels bekende uitspraak hierover van Black Elk (1863-1950), een medicijnman van de Oglala Lakota (Sioux) – in lijn met de

Wet van Ritme en de Wet van Dynamische Balans - als volgt: “Het is je opgevallen, dat alles wat een Indiaan doet in een cirkel is, en dat komt omdat de Kracht van de Wereld altijd in cirkels werkt en alles probeert om rond te zijn. In vroeger tijden toen we een krachtig en gelukkig volk waren kwam al onze kracht voort uit de Heilige Cirkel (Sacred Hoop) van het volk, en zo lang als de Cirkel ongebroken was floreerden de mensen. (...) Alles wat de Kracht van de Wereld doet, wordt gedaan in een Cirkel. De hemelboog is rond, en ik heb gehoord dat de Aarde zo rond is als een bal, en dat geldt ook voor de sterren. De wind, in zijn grootste kracht, draait rond. Vogels maken hun nesten rond (...) De zon komt op en gaat onder in een cirkel. De maan doet hetzelfde en beide zijn rond. Zelfs de seizoenen vormen een grote cirkel wanneer ze elkaar opvolgen en komen altijd daar terug waar ze waren. Het leven van een mens is een cirkel van jeugd naar opnieuw jeugd en zo is het overal waar kracht beweegt. Onze tipi's waren rond net als de nesten van vogels, en die werden altijd in een cirkel neergezet, de cirkel van het volk, een nest dat bestond uit vele nesten, zoals de Great Spirit het had bedoeld om onze kinderen groot te brengen.”

De Cirkel van Eenheid als symbool voor de Heelheid van het Leven

Met de Cirkel van Eenheid als symbool voor de Heelheid van het Leven als uitgangspunt, hebben Noord Amerikaanse inheemse culturen duizenden jaren lang beschikt over diepgaande inzichten in de complexiteit van het leven. Hun intelligentie en de verfijnde kennis op basis van de Cirkel heeft er aan bijgedragen dat zij experts zijn wat betreft inzicht in het complexe geheel van het leven en in hoe ons leven als mens een integraal en harmonieus onderdeel van het Groter Geheel kan zijn. Dat heeft het mogelijk gemaakt dat de Amerikaanse Inheemse samenlevingen in staat zijn geweest om duizenden jaren te overleven. Maar hoe kwamen ze op het indrukwekkende idee om voor dit alles gebruik te maken van de Cirkel?

Het onderzoek van de Zero Chiefs

In zijn prachtige en belangrijke boek *Lightningbolt* (1994) beschrijft Hyemeyohsts Storm hoe deze inzichten teruggevoerd kunnen worden op de Zero Chiefs die vele duizenden jaren geleden in Midden Amerika leefden. Het waren deze Zero Chiefs die het symbool van de Cirkel van het Leven gebruikten als hulpmiddel bij het verwerven van inzicht in de relatie en samenhang van alles dat bestaat. Zero Chief Estcheemah vertelde hem toen hij haar leerling was hoe ze dat diepgaande onderzoek deden Estcheemah zelf was geboren aan het einde van de 19^e eeuw en was, zo schrijft Hyemeyohsts Storm, “een van de wijste en krachtigste medicijn mensen van haar tijd en een drager van de kennis van de Medicijn Wielen.” Estcheemah vertelde hem dat de Zero Chiefs, die 5000 jaar geleden leefden de ontdekkers waren van het getal Zero, Nul. Deze Zero Chiefs hadden zich ten doel gesteld om de fundamentele waarheden van de schepping te begrijpen. Centraal voor hen stond om vanuit het perspectief van het Geheel van het Leven dat alles omvat, dat wil zeggen zowel de fysieke wereld, als de niet-fysieke niveaus van de werkelijkheid, inzicht te krijgen in de positie van henzelf als mensen in relatie tot het Leven en de Schepping. Vanuit dit perspectief stelden de Zero Chiefs vragen als: “Wat is tijd en wat de Schepping? Wat betekent de eindeloze ruimte voor mensen? Wat is onze zon? Wat zijn de planeten binnen de ruimte? En vooral: Wie en wat zijn mensen? Wat is onze relatie ten opzichte van dit alles wat we waarnemen als de Schepping?

De ontdekking van het getal Nul

Om het raadsel van tijd en ruimte op te lossen wilden de Zero Chiefs weten waar onze aarde zich bevond in relatie tot ons universum. De antwoorden op het grote raadsel van de tijd en de maat van onze aarde en de planeten, kwam niet snel of makkelijk. Maar door de werkelijkheid consequent op *een volledige manier* waar te nemen door - in lijn met de Wet van Dynamische Balans - beide kanten van hun intelligentie te gebruiken, dus zowel hun intuïtie als hun logica, zowel inzicht in de complexiteit van het Geheel als inzicht in lineaire volgorde, en door zich zowel via zorgvuldige meditatie als met behulp van observatie te verdiepen in het ordelijke, harmonieuze universum, begrepen ze tenslotte het belang van het getal Nul. De ontdekking van het getal Nul was een doorbraak bij al hun onderzoek, want daardoor waren ze vervolgens in staat om een wiskunde en een astronomie te ontwikkelen die de hoogste niveaus bereikten. “Toen de Zero Chiefs van heel lang

geleden het wiskundige getal Nul ontdekten, konden ze voor het eerst de mysteries van het Eeuwige begrijpen,” legde Estcheemah uit.

De Wetenschap van het Leven

“De ontwikkeling van deze studie, die mogelijk was op basis van wiskunde, hielp de Zero Chiefs om onderscheid te maken tussen dat wat we tegenwoordig ‘de abstracte’ wereld noemen en de ‘meetbare materie’,” schrijft Hyemeyohsts Storm. Een van de belangrijke gevolgen hiervan was dat de studie van de Zero Chiefs veranderde van wiskunde in een Wetenschap van het Leven. Dank zij deze ontdekkingen bestond er nu een taal die het onzichtbare kon beschrijven. Deze Wetenschap van het Leven is een holistische wetenschap, die in de eerste plaats uitgaat van het Geheel van het Leven. Op basis van inzicht in het getal Nul en deze Wetenschap van het Leven, werd het mogelijk om te begrijpen dat het oneindige mysterie ongemanifesteerd potentieel is, een Grote Leegte, niets, Nul, Zero, en tegelijkertijd ook het Geheel. Fysicus David Peat legt in zijn boek *Blackfoot Physics* (1996) deze ontdekking van het getal Nul zo uit: “Ze hadden een metafysica ontwikkeld die zo subtiel was dat ze in staat waren om het meest mystieke van alle processen – de leegheid die Totale Volheid is, de perfecte beweging die stilte is, het niets waaruit alles ontstaat, de identiteit van geboorte en dood, de motiverende essentie van alle transformatie – de Grote Leegte, het getal Nul, tot een inherent onderdeel van hun leven in de wereld te maken.” In andere woorden, de ontdekking van het getal Nul was in feite het inzicht in alles aspecten van de Wet van Eenheid.

Vele verschillende varianten van de Cirkel

Nu ze eenmaal het symbool van de Cirkel gebruikten voor het Geheel van het Leven, ontdekten de Zero Chiefs dat het symbool van de Cirkel niet alleen bruikbaar was als hulpmiddel om het hele plaatje te zien van het Geheel, maar dat ze de Cirkel – in lijn met de Wet van Overeenstemming en het inzicht dat er vergelijkbare organisatiepatronen bestaan op grote en op kleiner schaal – als een fractal ook konden gebruiken als blauwdruk voor *een deel van het Geheel* en dus ook om inzicht te krijgen in dat deel van het Geheel. Paula Underwood legt uit wat dat betekent: “De Cirkel vertegenwoordigt ieder Geheel, wat voor Geheel dan ook maar. Dat Geheel kan een cel in je lichaam zijn, je Hart, je volledige Zelf, je gemeenschap, een volk. Het kan iedere groep, iedere organisatie, iedere school of bedrijf vertegenwoordigen en, wat het vaak doet, het kan het Universum als Geheel vertegenwoordigen.” Zo ontstonden vele verschillende onderling met elkaar verbonden Cirkels die samen de Heelheid van het Leven en het universum en diepgaande inzichten in de relaties, samenhang, complexiteit en de integratie onthulde van alles dat bestaat.

De Cirkel van Balans

Tijdens deze zoektocht naar de waarheid ontdekten de Zero Chiefs bovendien, dat de Cirkel van het Leven ook de staat van balans onthult die er binnen het Geheel van de schepping bestaat. Vanzelfsprekend was het onderzoek naar de essentie van die balans als onderdeel van de Heelheid van de Cirkel van het Leven een belangrijk onderdeel van de Wetenschap van het Leven. Het gaf hun inzicht in de dynamische balans die altijd gevormd wordt tussen twee schijnbaar tegengestelde maar elkaar complementerende krachten binnen de Cirkel van het Leven. Met andere woorden, ze kwamen de Wet van Dynamische Balans op het spoor. Op basis van dit inzicht ontstond de Cirkel van Balans, waarbij de schijnbaar tegengestelde maar complementerende aspecten zich steeds tegenover elkaar op de rand van cirkel de Cirkel bevinden.

Het centrum van de Cirkel van Balans

Bovendien liet de Cirkel van Balans zien, dat in de praktijk een dynamische balans vaak niet slechts tweeledig is, maar vaak vierledig zoals bijvoorbeeld Noord en Zuid en Oost en West de schijnbaar tegengestelde maar complementerende aspecten van twee paar dynamische krachten tegenover elkaar op de rand van cirkel geplaatst kunnen worden. De Cirkel van Balans maakt niet alleen duidelijk hoe er binnen een Cirkel balans kan ontstaan, maar het is ook zo dat werkelijke balans een cirkel voort brengt. Dat wil zeggen, dat werkelijke balans een weerspiegeling is van het Geheel als Heelheid en dus van de Heilige Cirkel van het Leven, waarbinnen tussen alles balans en harmonie bestaat en alles een plek heeft. Maar het belangrijkste dat de Cirkel van Balans onthulde, was dat ware balans, de perfecte balans tussen alle aspecten, te vinden is *in het centrum van de cirkel*. En dat

betekent, dat het getal Nul, het Grote Mysterie zich in het centrum van de Cirkel van Balans bevindt.

De Cirkel van Balans als een blauwdruk voor ons als mens

Dit inzicht was een volgende grote doorbraak bij het onderzoek van de Zero Chiefs, omdat ook de Cirkel van Balans gebruikt kan worden als blauwdruk voor een deel van het Geheel, en dus ook om inzicht te krijgen in het complexe geheel van *wie of wat wij als mens zijn*. Door tegengestelde aspecten van onszelf – zoals lichaam en geest, en gedachten en gevoelens - steeds tegenover elkaar op de rand van de Cirkel te plaatsen, creëerden de Zero Chiefs de Cirkel van de Vier Krachten van het Menselijk Zelf. Deze Cirkel is een prachtig hulpmiddel om onze eigen innerlijke balans beter te kunnen begrijpen en kan bovendien gebruikt worden om innerlijke balans te creëren door de verschillende compenserende krachten steeds meer met elkaar in balans te brengen. Het meest indrukwekkende dat de Cirkel van Balans zo onthulde was, dat wij *meer* zijn dan de som van de afzonderlijke aspecten zoals onze geest, lichaam, emoties en gedachten, want ook voor ons geldt, dat het centrum van de Cirkel van Balans de plek is van perfecte balans. Dus wie we in essentie zijn is ons innerlijk Zelf in perfecte balans in het centrum van Cirkel van Balans.

Het doorgronden van het Innerlijk Zelf

Na deze ontdekkingen werd het doorgronden van dit innerlijk Zelf de meest belangrijke zoektocht in het leven van de Zero Chiefs. Op basis van het getal Nul en hun inzichten in de relatie van ons als mens tot het Geheel van het Leven en de Schepping, werd het tenslotte voor hen mogelijk om te begrijpen dat ons innerlijk Zelf in perfecte balans in het centrum van Cirkel van Balans samen lijkt te vallen met het Grote Mysterie in het centrum van de Cirkel. Met andere woorden, daardoor is onze spirituele essentie in feite een complete microscopische weergave van het Grote Mysterie. Wat dat betekent is dat het Grote Mysterie, als onvoorwaardelijke liefde en als het creatieve principe, het oneindig potentieel en het universeel bewustzijn, ook de spirituele essentie is van wie we zijn, en dus als essentie, als ons ware Zelf in ieder van ons aanwezig is.

Via onze essentie staan we in verbinding met de Oorspronkelijke Bron

Kortom, terwijl de Cirkel van het Leven onthulde dat wij mensen een geïntegreerd onderdeel vormen van het Geheel, onthulde de Cirkel van Balans dat wij bovendien niet los of gescheiden bestaan van die Oorspronkelijke Bron, het Grote Mysterie. Via dit innerlijke Zelf in perfecte balans bestaan we in verbinding met deze Oorspronkelijke Bron. Hierdoor is de spirituele essentie, die in iedereen en alles aanwezig is, in feite een verlengstuk van dat Grote Mysterie. Net als een foetus wordt gevoed door een navelstreng, zo voedt het Grote Mysterie de innerlijke stem van onze spirituele essentie, onze innerlijke Zelf. Ons innerlijk Zelf is het deel van ons dat geen angst of pijn kent, maar altijd innerlijke vrede en het is deze essentie van ons, die altijd een gevoel van verbondenheid en liefdevolle compassie kent. Ze ontdekten ook, dat we in contact met dit innerlijk Zelf en dus met onze essentie van liefde en universeel bewustzijn, ons bewust zijn van onze verbinding met al het andere in het universum. Ons innerlijk Zelf in perfecte balans, ons centrum, is de plek van verruimd gewaar zijn en volledige ontvankelijkheid en via deze spirituele essentie kunnen we luisteren naar de stem van ons innerlijk Zelf en dit Grote Mysterie. Zo kunnen we niet alleen ontdekken wat ons onze talenten, ons potentieel en ons vermogen om lief te hebben zijn, maar bovendien kunnen we zo beschikken over onze eigen innerlijke leiding. “De Zero Chiefs concludeerden,” legde Estcheemah uit, “dat dankzij dit innerlijk Zelf we in staat zijn om de vele nuances van onze ervaringen en dus van dat wat we Leven noemen kunnen begrijpen.”

We zijn één met het universum en al het andere – heel – ongebroken

Dit alles onthulde de samenhang tussen onszelf, het universum als Geheel en alles daarbinnen en hoe onze essentie in feite een verbinding vormt tussen dat alles. Met andere woorden, op het niveau van onze essentie, ons innerlijk Zelf, zijn we één met het universum, met het oneindige en eeuwige dat bestaat voorbij ruimte en tijd. Deze essentie van ons is heilig in de zin van heel, want hier diep binnen in ons is het contact met het Grote Mysterie en al het leven, en dus de Heilige Cirkel van het

Leven, nooit gebroken. En omdat dit geldt voor het innerlijk Zelf van iedereen, bestaan we in essentie in Eenheid met al het andere en delen we hetzelfde universele bewustzijn. Vanuit de oorspronkelijke Bron, de Moeder van het Leven, stroomt er bovendien een stroom van voedende energie door de gehele schepping, door alle verschillende niveaus van de werkelijkheid en door alle aspecten van het leven. Hoe meer we samenvallen met deze perfecte balans in het centrum van de Cirkel, met dit innerlijk Zelf, des te krachtiger kan deze voedende en ondersteunende levensenergie door ons heen stromen.

De Wetenschap van het Leven is onscheidbaar van het leven zelf

Al deze inzichten van de Zero Chiefs waren niet gebaseerd op theoretische filosofieën, maar op hun eigen ervaringen. Voor de Zero Chiefs was iets alleen waar, *wanneer ze het zelf konden ervaren* en ze stelden vast dat deze inzichten de praktische realiteit van het leven waren. Net zoals er binnen het holistisch wereldbeeld geen scheiding gemaakt wordt tussen het spirituele en alledaags leven, bestaat er binnen de holistische Wetenschap van het Leven geen scheiding tussen spirituele inzichten en wetenschappelijke inzichten. Tegelijkertijd zijn zulke ervaringen vaak moeilijk onder woorden te brengen, omdat het Grote Mysterie onbegrensd en oneindig is. Niet alleen is het Grote Mysterie als het Geheel dat ons omgeeft onbegrensd, en niet alleen is het Grote Mysterie diep binnen in ons als onze essentie in perfecte balans onbegrensd. Ook het Leven zelf en alle dynamische aspecten van het leven, van liefde, van kunnen weten, en van onze ervaringen zijn onbegrensd. In de woorden van Estcheemah: “Er is niets meer subtiel en niets meer absoluut in de gehele Schepping dan het mysterie van het menselijk Zelf. Terwijl we weten dat we bestaan als een lichaam, weten weinigen van ons van het Zelf dat we zijn en wat het potentieel van dit Zelf kan zijn.”

De Cirkels als hulpmiddel om steeds meer te worden wie we in essentie zijn

Aan de andere kant maakten de ervaringen van de Zero Chiefs ook duidelijk dat het nodig is om innerlijk een diep en bewust contact te voelen met deze spirituele essentie, voordat het mogelijk is om een beroep te doen op dit onmetelijk innerlijk potentieel en het daadwerkelijk te kunnen gebruiken als innerlijke kracht. Alleen door daadwerkelijk ons innerlijk Zelf en onze innerlijke kracht te belichamen, kunnen we daadwerkelijk de kwaliteit van liefde, integriteit en wijsheid tot een onderdeel van ons dagelijks leven maken. Daarom gebruikten Zero Chiefs de Cirkels als een vorm om hun inzichten op basis van hun moeilijk te verwoorden ervaringen met anderen te kunnen delen en als een hulpmiddel om te begrijpen wat er nodig is om steeds meer met dit innerlijk Zelf in perfecte balans te kunnen samenvallen. Al doende waren ze in staat om steeds meer te worden wie ze in essentie waren en steeds meer over dit innerlijk potentieel te beschikken bij alle aspecten van hun leven.

De Cirkel van Tijd

Bovendien is de Cirkel van het Leven een symbool voor de zichtbare en niet-zichtbare cyclische bewegingen van de natuur, want de Zero Chiefs ontdekte dat ze hetzelfde symbool van de Cirkel ook konden gebruiken als hulpmiddel om inzicht te verkrijgen in de beweging en verandering binnen die Cirkel. Zo konden ze de Cirkel ook gebruiken in de vorm van de Cirkel van Tijd voor inzicht in de werking van de Wet van Ritme, waarbij tegengestelde aspecten zoals ochtend en avond, dag en nacht, maar ook zomer en winter, voorjaar en najaar steeds tegenover elkaar op de rand van de Cirkel liggen. De Cirkel van het Leven is echter niet alleen een symbool voor de cyclus van de vier seizoenen, maar omdat er een perfecte balans binnen de Cirkel van het Leven bestaat, zagen de Zero Chiefs dat de Cirkel van het Leven bovendien zowel leven als dood bevat. Daarom is de Cirkel van het Leven ook het symbool voor de beweging van geboorte naar dood. De Cirkel van Tijd kan gebruikt worden bij ieder groei- en leerproces, zoals bijvoorbeeld Paula Underwood dat uitlegt in haar boek *The Great Hoop of Life*. Tenslotte ontstonden er vele cirkels die samen de Heelheid van het Leven en het universum en de onderlinge relaties en de integratie van alles dat bestaat onthulde. Het is dankzij het gebruik van deze verschillende onderling met elkaar verbonden cirkels, die allemaal de vierwindrichtingen als basis hebben, dat de Zero Chiefs duizenden jaren geleden diepgaande inzichten in de relaties, samenhang en complexiteit van alles dat bestaat verwierven.

Heelheid en heiligheid van het Leven

Estcheemah vertelde Hyemeyohsts Storm dat er op basis van deze inzichten bij de Zero Chiefs een enorme waardering ontstond voor het Leven en voor alles dat deel uit maakt van de Schepping. Ze begrepen, dat al het leven optimaal zal kunnen bestaan, groeien en zich ontwikkelen in dynamische balans en harmonie met al het andere, *wanneer de Heelheid van de Cirkel van het Leven niet verbroken of verstoord wordt*. Daarom is de Cirkel van het Leven niet alleen de Bron, de oneindigheid en Nul, maar ook het symbool van vervolmaking en Heelheid van het Leven. Zo kwamen de Zero Chiefs tot de conclusie dat de Cirkel van het Leven laat zien dat het Leven ook voor ons mensen perfect kan zijn, terwijl het tegelijk de cyclische afwisselingen van de seizoenen kent. Dit alles heeft geleid tot de belangrijke conclusie dat het van het grootste belang is om er voor te zorgen dat deze Cirkel van het Leven, die alles wat bestaat omvat en waar wij als mens ook een onderdeel van zijn, heel blijft. Op basis van dit inzicht wordt verwijzend naar het belang van de Heelheid van de Cirkel van het Leven ook vaak gesproken over de Heilige Cirkel van het Leven.

Een verborgen harmonie

Het Geheel van deze Cirkel van het Leven kent een verborgen harmonie want alles binnen deze Cirkel van het Leven is op een dynamische manier onderling met elkaar verbonden en alles heeft er een unieke plek en een unieke functie. Omdat deze Cirkel van het Leven alles omvat, betreft het zowel de fysieke als de niet-fysieke wereld, die elkaar op ontelbare manieren permanent en wederzijds beïnvloeden. De verborgen harmonie verwijst ook naar de ontelbare overeenkomsten in organisatie op kleine en grote schaal, en naar alles wat met al het andere in harmonische resonantie is. Met andere woorden, de verborgen harmonie die bestaat binnen deze Heilige Cirkel van het Leven is gebaseerd op de werking van de universele wetmatigheden.

Spiritueel wijze samenlevingen

Die kennis kwam samen met immigraties van Midden Amerika naar Noord Amerika en werd van generatie op generatie doorgegeven, waardoor ook veel Noord Amerikaanse inheemse culturen experts werden wat betreft inzichten in het complexe geheel van het leven en hoe wij als mens hier een integraal onderdeel van zijn. De vele verschillende varianten van de Cirkels van het Leven zijn verspreid over de Samenlevingen-in-Balans in Midden- en Noord-Amerika bekend zijn als Medicijn Wielen. Samenlevingen-in-Balans die duizenden jaren hebben bestaan waren spiritueel wijs. Dat wil zeggen dat ze begrepen wie we in essentie zijn en dat onze kracht als mens ligt in ons vermogen om *ons te identificeren met wie we in essentie zijn*. Want ze wisten dat om in harmonie te leven met al het andere in de Cirkel van het Leven, het nodig was om in contact te zijn met hun spirituele essentie en te luisteren naar hun innerlijke stem, zodat dat de basis is voor deelname aan het leven.

De Cirkel van Leven als organisatie principe

Deze spiritueel wijze samenlevingen gebruikten hun diepgaande inzichten in de Cirkel van het Leven ook als organisatie principe, en dus als de basis van de sociale structuur en organisatie van hun gemeenschappen en samenlevingen. De Cirkel als organisatiestructuur maakt het mogelijk om de onderdelen met het Geheel te verzoenen op zo'n manier dat het Geheel coherent en geordend is.

De dynamische balans als organisatie principe

Centraal hierbij staat het inzicht dat werkelijke balans, die bestaat uit vele van paren van tegengestelde maar complementerende aspecten een cirkel voortbrengt. Een dergelijke balans tussen specifieke en schijnbaar verschillende maar complementerende aspecten is ook vereist voor de gehele Cirkel van Mensen - de Heilige Cirkel van het volk (the Sacred Hoop). Hierbij ontstaat die balans alleen wanneer de beide aspecten van de dynamische balans gelijkwaardig zijn. Het aantal paren schijnbaar tegengestelde maar elkaar complementerende aspecten is eindeloos, maar voor de Zero Chiefs betekende dit in de eerste plaats het belang dat vrouwen en vrouwelijke waarden gelijkwaardig en complementair zijn aan mannen en mannelijke waarden. Omdat een situatie van balans in de praktijk vaak niet slechts tweeledig is, maar vaak vierledig of veelzijdig, worden Samenlevingen-in-Balans ook gekenmerkt door een balans tussen jong en oud, een balans tussen mensen en de natuur, een balans tussen de fysieke en de niet-fysieke wereld, en bijvoorbeeld de

balans tussen het welzijn van het individu en het welzijn van de samenleving. Met andere woorden, door de vele verschillende aspecten van de Wet van Dynamische Balans, wat in sommige Samenlevingen-in-Balans ook bekend is als het Tweelingprincipe en wat antropologen omschrijven als een bipolaire structuur.

Ook innerlijke balans van onderdelen en dus ook van individuen

Bovendien is binnen deze context ieder onderdeel van de gemeenschap, dus ieder individu, medeverantwoordelijk om zichzelf en anderen in balans te houden. Ook het aantal paren schijnbaar tegengestelde maar elkaar complementerende aspecten binnen een individu is eindeloos, maar betreffen onder andere de dynamische balans tussen ratio en intuïtie, lichaam en geest, en inzicht in details en het overzicht over het geheel.

Iedereen is een gelijk én uniek onderdeel van het Geheel

Omdat binnen het Web van het Leven de essentie van ons bestaan een bestaan-in-relatie is en het welzijn van ons allen bepaald wordt door de aard van onze onderlinge relaties, staat het belang van 'goede relaties' binnen Samenlevingen-in-Balans centraal. Hierbij wordt iedereen gezien als een gelijk onderdeel van het Geheel, en daarom is er binnen dit Geheel geen ruimte voor rangschikking. De Cirkel als organisatie principe maakt gelijkwaardigheid mogelijk, want gelijkwaardigheid is de ervaring die het zijn in een Cirkel biedt. Als we samen in een Cirkel zitten, zitten we samen als gelijken, aangezien de Cirkel geen boven en onderkant heeft en geen groter en kleiner kent. Wederzijdse gelijkwaardigheid bij 'al onze relaties' betreft de relatie tussen mannen en vrouwen, tussen volwassenen en kinderen en tussen jongeren en ouderen, maar ook onze relatie met de gehele mensheid en met de planeet als geheel. Zo herinnert de Cirkel ons er aan dat we allemaal gelijk zijn op deze Aarde. In een Cirkel is iedereen een gelijk onderdeel van het Geheel en mensen in Samenlevingen-in-Balans begrepen dat ook de Aarde en de grotere onbekende cirkel van de wereld van de spirit een onderdeel is van het Geheel.

De Cirkel is inclusief: alles en iedereen heeft daarbinnen een plek, identiteit en functie

Terwijl we het Leven kunnen zien als een Cirkel waarbinnen alles een plaats heeft, kunnen we ook zeggen dat de Cirkel van het Leven inclusief is: binnen de Cirkel heeft alles een plaats en wordt niemand en niets buitengesloten of over het hoofd gezien. Daarom is de Cirkel ook het symbool voor de inclusieve zorgzame gemeenschap, waar individuen worden gerespecteerd en onderlinge afhankelijkheid wordt erkend. Alle levende wezens hebben niet alleen een plek binnen de Cirkel van het Leven, maar ook een belangrijke identiteit en functie. Niets ontsnapt daar aan; niets bevindt zich daar buiten. Paula Gunn Allen, professor aan de Universiteit van Californië met een inheemse achtergrond van Laguna Pueblo en Sioux legt dit in haar boek *The Sacred Hoop* (1986/1992) zo uit: "Het circulaire idee vereist dat alle 'punten' die samen de Cirkel vormen een belangrijke identiteit en functie hebben, terwijl het lineaire model er van uitgaat dat sommige 'punten' belangrijker zijn dan anderen. In het eerste geval is die belangrijkheid een noodzakelijke factor op zich om te zijn, terwijl in het andere geval, belangrijkheid een functie is van de plaatsing op een absolute schaal..." Ze voegt daar aan toe dat in het eerste geval alle wezens worden beschouwd als verwanten, als voortkomend uit het Grote Mysterie, als medescheppers, als kinderen van onze moeder, en als noodzakelijke onderdelen van een geordend, gebalanceerd, en levend Geheel. En dat geldt ook voor de niet-fysieke aspecten.

Alles binnen de Cirkel van het Leven draagt op een unieke manier bij aan het Geheel

Behalve het grote belang dat gehecht wordt aan 'goede relaties' op basis van gelijkwaardigheid, wordt ook iedereen gezien als uniek, want binnen het Geheel draagt alles en iedereen op een eigen unieke manier bij aan de voortgang van het Leven van het Geheel. Het gebruik van het symbool van de Cirkel voor het Geheel van het Leven helpt om in dit complexe geheel inzicht te krijgen, omdat hierbij alle mogelijke verschillen ergens een unieke plek hebben op de rand van de Cirkel, waarbij tegengestelde of de schijnbaar tegengestelde maar elkaar complementerende aspecten altijd tegenover op de rand van de Cirkel liggen, zodat er balans bestaat aan weerskanten van het vuur. Op deze manier is het mogelijk dat we allemaal tegelijkertijd gelijk én uniek zijn, waarbij iedereen absoluut essentieel en eindeloos kostbaar is en tegelijkertijd het Geheel stabiel en in balans is.

Alles maakt een verschil binnen het Geheel. Omdat alles met al het andere is verbonden en delen en het Geheel wederkerig zijn verstrengeld, heeft alles een effect en hebben zelfs kleine dingen invloed.

Een Cirkel met een spiritueel centrum

Terwijl in een Cirkel dus alles en iedereen een unieke plek heeft op de rand van de Cirkel en er dus geen plaats is voor rangschikken en hiërarchie, bevindt het Grote Mysterie zich in het centrum van de Cirkel. Met andere woorden de Cirkel van het Leven is een Cirkel met een spiritueel of heilig centrum. Dat geldt voor alles wat leeft: het centrum van iedere levensvorm draagt het Grote Mysterie in zich. De intentie om samen te komen in een Cirkel met een spiritueel centrum nodigt de onzichtbare wereld van de spirit of ziel uit om zowel in het centrum van de Cirkel te zijn als in het centrum van ieder individu in de Cirkel. Op die manier nodigt de Cirkel het Zelf in het centrum van iedere persoon en in het centrum van de Cirkel waarin die personen zitten uit, waardoor het zitten in een Cirkel een krachtig effect kan hebben.

De Cirkel en besluitvormingsprocessen

Het inzicht dat werkelijke balans een weerspiegeling is van de Heelheid van de Cirkel van het Leven, waarbinnen alles een plek heeft, vormt bij veel Samenlevingen-in-Balans niet alleen de basis van de sociale structuur en organisatie, maar vooral ook van hun besluitvormingsprocessen op basis van consensus. Allereerst maakt het samen zitten in een Cirkel het mogelijk om hardop uit te spreken wat belangrijk geacht wordt. Maar wat even belangrijk is, is dat het ook het luisteren met compassie mogelijk maakt. Bovendien erkent men dat we binnen de Cirkel slechts zo sterk zijn als de zwakste in ons midden. Dat betekent dat het de taak van de anderen is om die ene net zo sterkt te maken als de rest van de Cirkel, want in dat geval kan de Cirkel niet worden gebroken. Dit wordt wel vergeleken met een bundel aanmaakhoutjes: wanneer je daar één houtje uittrekt kan die gemakkelijk gebroken worden, maar die hele bundel kan niet zo makkelijk gebroken worden.

Eenheid van gedachten en eenheid van actie

Of met andere woorden, als mensen samen één doel hebben en zich daar allemaal eensgezind voor inzetten, kunnen ze zeer sterk zijn. Wanneer er eenheid bestaat op basis van overeenstemming over het te streven doel, zo legt Paula Underwood uit, creëert dat een gemeenschappelijk belang. Een gemeenschappelijke doel maakt het niet alleen mogelijk dat iedereen betrokken is op basis van persoonlijke motivatie, maar helpt bovendien om de aandacht van alle betrokkenen in dezelfde richting te focussen, waardoor eenheid van gedachten en eenheid van actie mogelijk wordt. Daarom stroomt er – in lijn met de Wet van Trilling - op basis van consensus meer energie door een groep, waardoor meer mogelijk blijkt dan wat verwacht zou worden op basis van optelling van de bijdragen van alle betrokken individuen van die groep. Dat is wat er ten grondslag ligt aan de extra effectiviteit van een besluit dat genomen is op basis van consensus. In andere woorden, een consensusbesluit genereert energie, waardoor het bijdraagt aan de kwaliteit en effectiviteit van een groep. Een moderne term hiervoor is ‘groepsynergie’, met als resultaat dat het geheel meer is dan de som van de delen.

The Sacred Hoop

Het is de Heilige Cirkel en de dynamische balans binnen die Heilige Cirkel die stabiliteit aan de Samenlevingen-in-Balans biedt of anders gezegd, dat wat werkt als een ‘attractor’. Of in de woorden van Black Elk, toen zijn volk sterk en gelukkig was, was dat het resultaat van het leven in de Heilige Cirkel, de Sacred Hoop. De Heilige Cirkel van het Leven van de Noord Amerikaanse inheems samenlevingen werd ongeveer 500 jaar geleden verbroken door de invasie van de Europeanen met als gevolg dat de mensen zich verloren begonnen te voelen. Echter recent is men begonnen om die Heilige Cirkel weer te herstellen en om weer samen te komen. Het herstellen van de balans tussen mensen en het Geheel van de Schepping wordt beschreven als ‘mending the Sacred Hoop’. Bovendien kunnen wij met al deze inzichten op basis van de Cirkels van het Leven ook ons voordeel doen bij het opnieuw vormgeven van hedendaagse en toekomstige vormen van egalitaire organisatie in harmonie met al het andere leven.

Literatuur/bronnen

- = Cajete, Gregory, *Native Science, Natural Laws of Interdependence* (2000)
- = Gunn Allen, Paula, *The Sacred Hoop, Recovering the Feminine in American Indian Traditions* (1986/1992)
- = Manitonquat (Medicine Story), *The Original Instructions, Refelctions of an Elder on the Teachings of the Elders, Adapting Ancient Wisdom to the Twenty-First Century* (2009)
- = McKay, Stan, 'Calling creation into my family', In *Nation to Nation: Aboriginal Sovereignty and the Future of Canada*, edited by Diane Engelstad and John Bird, Toronto Anansi Press, 1992, p. 28-34; at <http://www.turtlelodge.org/wp-content/uploads/2017/08/McKay-Calling-Creation-Into-Our-Family.pdf>
- = Means, Russell & Bayard Johnson, *Lakotah, If You've Forgotten the Names of Clouds, You've Lost Your Way* (2013)
- = Mercurieff, Ilarion (Larry) and Libby Roderick, *Stop Talking, Indigenous Ways of Teaching and Learning and Difficult Dialogues in Higher Education* (2013)
- = Neihardt, John G., *Black Elk Speaks, Being the Life Story of a Holy Man of the Oglala Sioux as told through John G. Neihardt* (1961/1979)
- = Peat, David, *Blackfoot Physics, a Journey into the Native American Universe* (1996)
- = Sams, Jamie, *The 13 original Clan Mothers* (1993)
- = Storm, Hyemeyohsts, *Lightningbolt* (1994)
- = Underwood, Paula, *The Walking People* (1993)
- = Underwood, Paula, *The Great Hoop of Life, A traditional Medicine Wheel for Enabling Learning and for Gathering Wisdom* (2000)
- = *Walking With Nature, The Native Americans' age-old spiritual ties with nature endure*, An Interview with Jewell Praying Wolf James and Kenneth Cooper, by Kari Berger; Earth & Spirit (IC#24); published in Late Winter 1990, p, 50; [Copyright \(c\) 1990, 1997 by Context Institute](http://www.context.org/iclib/ic24/berger/); at <http://www.context.org/iclib/ic24/berger/>
- = Ywahoo, Dhyani, *Voices of our Ancestors, Cherokee Teachings from the Wisdom Fire* (1987)

Door Marja de Vries

Auteur van

- = *De Hele Olifant in Beeld, inzicht in het bestaan en de werking van Universele Wetten en de Gulden Snede* (2007)
- = *Samenlevingen in Balans, naar een toekomst in harmonie met de universele wetten* (2014)

Email: marja@marjadevries.nl

Website: www.marjadevries.nl